

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13
Εισαγωγή: Κλιματικές αλλαγές, διατροφική κρίση και αγροτική πολιτική	15
1. Το φαινόμενο του θερμοκηπίου και οι κλιματικές αλλαγές	16
2. Διατροφική κρίση και ακρίβεια τροφίμων	24
3. Βιοκαύσιμα, διατροφική κρίση και αγροτική πολιτική	26
4. Διατροφική κρίση και ασφάλεια τροφίμων	26
Κεφάλαιο 1. Ο αγροτικός τομέας στη «δίνη» της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης	33
1.1. Το πρόβλημα της πείνας και του υποσιτισμού στον πλανήτη	33
1.2. Η νεοφιλελεύθερη πολιτική στον αγροτικό τομέα	35
1.3. Η φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου αγροτικών προϊόντων	39
1.4. Η παρουσία των πολυεθνικών στη διατροφική αλυσίδα	47
1.5. Πρότυπα αγροτικής παραγωγής, ποιότητα τροφίμων και βιοποικιλότητα	64
Κεφάλαιο 2. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) και οι διαπραγματεύσεις στα αγροτικά	75
2.1. Η συμφωνία της ΓΚΑΤ και ο «Γύρος Ουρουγουάης»	75
2.2. Ο νέος κύκλος διαπραγματεύσεων του «Γύρου Ντόχα». Επιδιώξεις, συμφέροντα, αντιθέσεις	78
2.3. Οι συναντήσεις του ΠΟΕ στο Κανκούν και στο Χονγκ-Κονγκ. Αδιέξοδα των διαπραγματεύσεων και αναστολή τους	81
2.4. Οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και περιβαλλοντικές προεκτάσεις των διαπραγματεύσεων στα αγροτικά	86
2.5. Ελληνική γεωργία και διαπραγματεύσεις στον ΠΟΕ	89
2.6. Η κρίση των διαπραγματεύσεων του «Γύρου Ντόχα» και η κρίση του ΠΟΕ ως βασικού πυλώνα της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης	91
2.7. Τα «μπαϊπάς» του νεοφιλελευθερισμού. Από τις πολυμερείς, στις διμερείς και στις περιφερειακές εμπορικές συμφωνίες	93
2.8. Η αναζήτηση εναλλακτικής πολιτικής για τη ρύθμιση των διεθνών οικονομικών σχέσεων	101
Κεφάλαιο 3. Η πολιτική εμπορίου της ΕΕ και η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) ..	103
3.1. Η εμπορική πολιτική της ΕΕ σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης	103
3.2. Ο ρόλος των επιχειρηματικών λόμπι στη χάραξη της εμπορικής πολιτικής	111

3.3. Οι διαπραγματεύσεις στον ΠΟΕ για τα αγροτικά. Η στάση της ΕΕ και ο ρόλος των επιχειρηματικών λόμπι	117
3.4. Οι περιφερειακές συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου της ΕΕ με τις αναπτυσσόμενες και τις μεσογειακές χώρες	125
3.5. Η εφαρμογή της νέας ΚΑΠ της ΕΕ και η αναζήτηση εναλλακτικής πολιτικής υπέρ των μικρομεσαίων αγροτών	135

Κεφάλαιο 4. Μεταλλαγμένα: ασφάλεια τροφίμων, βιοποικιλότητα και περιβάλλον

4.1. Γενετική τροποποίηση, αγροτική παραγωγή, διατροφική ασφάλεια και βιοποικιλότητα	147
4.2. Ποιοι προωθούν τα μεταλλαγμένα	151
4.3. Ο ρόλος της Monsanto στην προώθηση των μεταλλαγμένων	155
4.4. Το Πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τη Βιοασφάλεια και η πολιτική του ΠΟΕ, των ΗΠΑ και της ΕΕ για τους ΓΤΟ	170
4.5. Ελεύθερες ζώνες ή απαγόρευση των μεταλλαγμένων;	178

Κεφάλαιο 5. Το «αγροτικό ζήτημα» στη σύγχρονη Ελλάδα.

Προβλήματα, επιλογές, συνέπειες, προοπτικές	183
5.1. Η ελληνική γεωργία σε παρακμή: εκδηλώσεις και αιτίες	183
5.1.1. Αλλαγές στο πεδίο της απασχόλησης	184
5.1.2. Αγροτική παραγωγή και αγροτικό εισόδημα	187
5.1.3. Ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων	191
5.1.4. Περιβάλλον – βιοποικιλότητα	196
5.1.5. Αποδιάθρωση των μηχανισμών αγροτικής ανάπτυξης	199
5.1.6. Απαξίωση του συνεταιριστικού και του αγροτικού κινήματος	202
5.1.7. Αυξανόμενη διατροφική εξάρτηση	203
5.2. Οι διαδικασίες συγκέντρωσης κεφαλαίου στον αγροτικό τομέα	207
5.3. Η δράση του καρτέλ γάλακτος και οι προεκτάσεις του	224
5.4. Οι σημαντικότεροι αγροτοβιομηχανικοί και διατροφικοί όμιλοι	232
5.4.1. Όμιλος Νηρέυς	233
5.4.2. Όμιλος Σελόντα	234
5.4.3. Μικρότεροι αγροτοβιομηχανικοί όμιλοι	236
5.4.4. Όμιλος Vivartia/Δέλτα	242
5.4.5. Όμιλος Φάγε	250
5.4.6. Όμιλος Carrefour-Marinόπουλος	253
5.5. Οι συνέπειες από τη νέα ΚΑΠ στην ελληνική γεωργία	256
5.6. Ο «έλεγχος υγείας» της ΚΑΠ στην πορεία προς το 2013	269
5.7. Η αγροτική πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ	270

Κεφάλαιο 6. Εναλλακτική αγροτική πολιτική αυτοδυναμίας τροφίμων

6.1. Η πλατφόρμα της αγροτικής πολιτικής αυτοδυναμίας τροφίμων	282
--	-----

6.2. Αυτοδυναμία τροφίμων και η ΚΑΠ της ΕΕ	286
6.2.1. Ποιο μοντέλο γεωργίας έχουν ανάγκη οι λαοί της Ευρώπης	288
6.2.2. Οι βασικοί άξονες ριζοσπαστικής μεταρρύθμισης της ΚΑΠ	290
6.3. Αυτοδυναμία τροφίμων και αγροτικός τομέας στην Ελλάδα	292
6.3.1. Επεξεργασία εθνικού σχεδίου βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης	293
6.3.2. Αναδιοργάνωση και δημοκρατική λειτουργία των φορέων άσκησης αγροτικής πολιτικής	293
6.3.3. Αναδιάρθρωση καλλιεργειών και αύξηση της γεωργικής απασχόλησης ..	294
6.3.4. Τιμές, κόστος, αγροτικό εισόδημα, προστασία καταναλωτή	295
6.3.5. Ασφάλεια και ποιοτικός έλεγχος τροφίμων, ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της μεσογειακής διατροφής	297
6.3.6. Προστασία σπόρων και βιοποικιλότητα	301
6.3.7. Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας	303
6.3.8. Προστασία της παράκτιας αλιείας	305
6.3.9. Δασοπροστασία και ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων	306
6.3.10. Αγροτουρισμός και πολιτιστικές παραδόσεις	311
6.3.11. Εξυγίανση και ανάπτυξη των συνεταιρισμών	313
6.3.12. Οριζόντια μέτρα στήριξης των μικρομεσαίων αγροτών	314
6.4. Ριζοσπαστική και ενωτική δράση του αγροτικού κινήματος με ορίζοντα την οικοσσιαλιστική προοπτική	318
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	323
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση)	325